

30.7/2023

dispress

Mít talent, cit
a intuici

Režisérka Hana Burešová je jedním ze zakladatelů Divadla v Dlouhé. V rozhovoru mluví o své práci.

Jaký by měl být podle vás režisér? Co by měl umět?

Režisér by měl být aspoň do jisté míry vzdělaný v literatuře, historii a umění, ale především by měl mít jistý divadelnický talent, cit a intuici – to je trochu magie, těžko to ale pojmenovat jinak. K tomu je fajn, když má něco z konkrétních talentů: například když umí trochu psát i trochu hrát, nebo dokonce i navrhnout scénu, skládat hudbu nebo si poradit s choreografiemi. Málokdo však špičkově obsáhne tolik talentů, režisér by aspoň měl mít schopnost talenty rozeznat mezi svými spolupracovníky. A samozřejmě by měl mít svou vizi, nápady a chuť

Foglaří vycházka

JEDNOHO DNE JSME SE VYDALI NA PROCHÁZKU. NEBYLO TO JEN TAK, PROTOŽE TO

BYLA TŘEBA I MORSEOVKA. MEZI JSME PLNILI RŮZNÉ ÚKOLY V TYMECH, KTERÉ BYLY VYBRÁNY PŘEDEM. MEZI ÚKOLY

i umění je prosazovat. S tím souvisí další talent – měl by být komunikativní – měl by umět mluvit s lidmi a umět je přesvědčit o svých záměrech a taky umět lidi stmelovat, protože inscenaci tvoří nejen on, ale celý velký tým, který musí být dobře sehraný. Měl by se umět rozhodovat aspoň v těch podstatných věcech, které určují tvář inscenace – za její výsledek nakonec ručí. Z toho vyplývá, že musí vytrvale jít za svým cílem. Ale ne „přes mrtvolu“, nemůže diktátorsky „práskat bičem“, pokud chce, aby herci hru zkoušeli a hráli rádi. Takže zároveň musí umět být přístupný i nápadům všech spolutvůrců, když skutečně shledá, že někdo má řešení lepší než on sám. Takže musí být i trochu diplomat a mít i jistou dávku empatie, ostatně schopnost vcítění se do druhých potřebuje i k tomu, aby porozuměl nejen postavám hry, ale i lidem a době, v níž žije.

Stalo se vám někdy, že jste si s nějakým hercem hodně nasedla? Co jste dělala?

Ano, párkrát se mi to stalo a bylo to nepříjemné. Vždycky jsem se ale snažila věc co nejlíp dozkoušet, to znamená, že jsem ho přesvědčovala do poslední chvíle o svých záměrech a snažila se, aby je pochopil a vzal za své. Ale stalo se to jen málokdy. Důležité je obsadit herce, o nichž je člověk přesvědčen, že na roli sedí. To je, jak se říká, polovina úspěchu. Ale někdy to prostě nevyjde, například když herce člověk dopředu osobně nezná a oni se při zkoušení najednou chovají a hrají dost jinak, než si představoval, anebo když jsou dokonce konfliktní – pak je to celé trochu trápení, a zvlášť smůla je, když mají zrovna větší roli. Ale nutno říct, že „zlobí“ víc ti, kteří mají role menší, někdy možná proto, že si myslí, že měli dostat nějakou větší.

Vznik divadelního představení je dlouhý proces, kterou část máte nejraději?

Mám ráda nejprve tu část, která předchází zkoušení, tu přípravnou studijní až badatelskou fázi, kdy se člověk poučuje o autorovi a všem, co se hrou souvisí, a kdy hledá, jak souvisí s dneškem a hledá s dramaturgem a výtvarníky způsob, jak převést hru na jeviště. Dál pak tu fázi, která nastává zhruba tak měsíc po začátku zkoušek, kdy je ještě do premiéry daleko, ale herci už aspoň částečně umí text, jsou orientováni v situacích a postavách a sami už něco nabízejí. A pěkný, i když vysilující je často i závěr, pokud se inscenace, která žila dosud jen v představách, vyvíjí ke skutečně zamýšlenému tvaru. Někdy to ovšem je i značně strastiplné, protože občas vás ten výsledný tvar se všemi kostýmy, hudbou, scénou a tak dále skoro překvapí a člověk se s tím jakoby musí „smířovat“, jako je nutné smířit se i s tím, že už je opravdu konec a že se už všechno to hledání musí uzavřít. Něco se dá sice opravovat i v reprízách, ale ta hlavní práce prostě premiérou končí. Obecně nejkrásnější momenty zkoušek, které mohou vlastně nastat vlastně v jakékoli fázi, jsou, když se náhle uvolní proud fantazie a hravosti všech zúčastněných a hra začíná žít vlastním životem, to se pak opravdu raduji a bavím.

RÁGO

VYCHÁZKA SE ZAKONČILA TÍM, ŽE JSME SI PROŠLI STÍNADLY. MNEJ OSOBNĚ SE TO MOC LÍBIL A

DOUFÁM, ŽE NĚCO PODOBNÉHO BUDE JEŠTĚ NĚKDY JINDY. KUPA

Fabíková cesta po Švýcarsku

Na začátku března jsem byl s rodinou na dlouhé cestě po Švýcarsku. Nejdřív jsme byli v Curychu a tam jsem zjistil, že ve Švýcarsku mají problém, protože nevědí, jestli je lepší raclette [raklet] nebo fondue [fondý]. Raclette je sýr, který se peče pod stolním grilem a pak se lije třeba na brambory. A fondue je rozpečený tekutý sýr, do kterého se namáčí kousky pečiva. Mně teda víc chutnal raclette. V České škole bez hranic v Curychu jsem se také dozvěděl, že ve Švýcarsku je nejhorší známka 1 a nejlepší 6.

Potom jsem byl v Ženevě, kde mají druhé největší jezero v Evropě. Je dlouhé 70 km a na mapě vypadá jako banán. Na jeho pobřeží je obří gejzír, který dosahuje až 140 metrů. Nakonec jsme byli v Bernu. To je hlavní město Švýcarska

a vedou přes něj dva obří mosty. Všude jsou sochy medvědů a medvěda mají i na vlajce. Ještě jsme rychle stihli projít Luzern [lucern] a Lausanne [lózán]. V Luzernu byly staré dřevěné mosty s obrazy pod střechou a v Lausanne u Ženevského jezera stálo Olympijské muzeum. V jeho zahradě běžela i bronzová socha Emila Zátopka. Mluví se tam německy (švýcarsky), francouzsky a italsky. Měl jsem pocit, jako kdybych projel několik různých států, ale přitom to bylo pořád Švýcarsko. **FaMa**

Divadelní doporučení:

Poe, Národní divadlo

Tma. Hromada knih ležící na jevišti se začíná hýbat, rozhrabávat a vyleze z ní člověk. Začne mluvit. Ve verších. Tmaví soudci vyjímají z dalšího člověka neviditelné srdce, předávají si ho a následně ho tlučící vracejí do bezvládného těla. Náhle oživen začne člověk tančit a provádět divoké pohyby, dokud se jeho srdce neocitne v rukou bezcitných úředníků.

Nějak takhle vypadal začátek tanečně-hudebně-hereckého představení o životě Edgara Allana Poea. Inscenace byla celá odvyprávěná z pohledu básníka, který si to celé sám prožil, ale ví, že je to dávná minulost. Neznamená to však, že by zde mluvila jen jedna postava. Doporučeným věkem stanovila Laterna magika Národního divadla 14+. Mně je jedenáct a strachy jsem taky nebrečela, ale samozřejmě je to na vašem uvážení. Hororová tam byla většina částí, ale neznamená to, že by chyběl nějaký ten humor či romantika, že... Jen pár nevýhod: hrají to většinou pozdě večer a navzdory délce hodina a půl představení nemá přestávku.

Mia a velryba, divadlo Minor

Holčičku Miu zavede vyšetřování záhadného zmizení dědečka k příběhu, který jí kdysi vyprávěl: kdo se začne bát, a bojí se tak, tak moc, že už to není v pořádku, zmizí pod hladinu do břicha obrovské velryby, která ho z jeho strachu vyléčí. Děda jí také daroval mušli, do které když zahvízdá, přesune jí tam. Mie ale vrtá hlavou, čeho by se mohl její nebojácný dědeček strachovat? Na mušli zahvízdá a octne se... v podivných lázních uvnitř břicha velryby! Začíná napínavé pátrání, a nakonec překvapivě odhalení. Velrybí lázně Keporkak ale navštěvuje větší spousta pacientů, než by kdo z vás tipoval. Například toreador, který se bojí býků, jejich rohů a podobně; světoznámá operní pěvkyně, která má trému a kvůli tomu ztrácí hlas; její manžel, který se strašně bojí o její kariéru a o ní samotnou... a také Miin dědeček! Představení trvá hodinu a padesát minut včetně přestávek. Předem upozorňuji, že je spíše pro menší děti, ale pobaví se i dospělí a možná i puberťáci (ale to nezaručuji :)) **ŽoHá**